

NACIONALINĖ DAILĖS GALERIJA

NDG savaitė (lapkričio 27 – gruodžio 1 d.): filmų apie Berlyną programa

---

ARTĖJANČIOS PARODOS

Kitą savaitę, gruodžio 7 d., Nacionalinėje dailės galerijoje atidaromos trys parodos: „Minios“, „Maršas“ ir „Apie praeivius ir kaimynus“.

Minios. Minios vaizdiniai Lietuvos dailėje nuo XIX a. iki šių dienų

Modernių laikų fenomenas, vadinamas minia, dažnai turi blogą reputaciją. Sakoma, jog daugelis, pirmą kartą susidūrę su XIX a. didmiesčių masėmis, patyrė siaubą ir pasibjaurėjimą. Iš tiesų, minia gali būti grėsminga. Ji kėsina pažeisti atskiro individo ribas, nors beveik kiekvienas yra patyręs, kas yra „masės instinktas“ arba pagunda pranykti žmonių sraute. Minia daugelį gąsdina, o ir tebegąsdina, savo „prigimtiniu“ maištingumu – ji pradėjo mėtydama supuvusius pomidorus į nepatikusio spektaklio sceną ir tęsė kovodama barikadose. Tačiau kelių paskutinių šimtmečių istorijos įvykiai – ir geri, ir blogi – neįsivaizduojami be masių dalyvavimo. O kaip šiandien? Kokios galimybės glūdi šiuolaikinėje kolektyviškumo apraiškose – miniose, gaujose, sambūriuose, bendruomenėse?

Parodoje rodomi meno kūriniai, sukurti Lietuvoje per pastaruosius du šimtus metų su trupučiu. Visi jie vienaip ar kitaip vaizduoja, išgalvoja, komentuoja ar analizuoja minias. Tačiau parodos dėmesio centre – ne minios, kokios jos egzistavo ar egzistuoja Lietuvoje, bet kolektyviniai jų vaizdiniai, gimę atskirų menininkų vaizduotėse. Santykis tarp individualios ir kolektyvinės vaizduotės galėtų priminti individo ir minios santykį. Kaip perspėja šiuolaikiniai filosofai, minia nėra individų suma, minia – jų susitikimo išprovokuotas procesas, sunkiai kontroliuojamas socialinis eksperimentas.

Parodoje eksponuojami kūriniai iš Lietuvos dailės muziejaus, Lietuvos nacionalinio muziejaus, Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus, Modernaus meno centro, Šiaulių „Aušros“ muziejaus, Vilniaus Universiteto bibliotekos, Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos, Lietuvos centrinio valstybės archyvo fondų, Lietuvos kino studijos, Lietuvos literatūros ir tautosakos instituto ir privačių kolekcijų.

Parodos kuratorės: Linara Dovydaitytė, Dovilė Tumpytė

Organizatorius: LDM Nacionalinė dailės galerija

Rėmėjas: Lietuvos respublikos kultūros rėmimo fondas, Exterus

Illustracija: Gerardas Bagdonavičius. Šiauliai. Vilniaus gatvėje cirko žvėrinčius. Fotografija, 1930. Šiaulių „Aušros“ muziejus.

Maršas. Iljos Fišerio 1946–1953 metų fotografijos

Savitai į minios fenomeną pažvelgta parodoje „Maršas“. Pasitelkus žinomo fotožurnalisto Iljos Fišerio (1927–1983) stalinizmo metų fotografijas, akcentuojamas vienas tipišku totalitarinės kultūros reiškinių – masinės demonstracijos. Nuo 1946 m. sovietinėje spaudoje dirbęs fotografas kasmet gegužės 1-ąją ir lapkričio 7-ąją išeidavo į Vilniaus gatves ir rengė fotoreportažus, kurie šiandien istoriškai liudija, kaip naujasis raudonas kalendorius Lietuvos visuomenę politiškai surišo su bendra Sovietų Sąjungos sakralizuota erdve ir mitiniu laiku. Pasak parodos kuratorės dr. Margaritos Matulytės, sovietinių demonstracijų provaizdis yra ta liaudies sukuriama menų sintezė, kurią Richardas Wagneris apibrėžė kaip universalų ypatingos galios kolektyvinį kūrinį. Juk socializmo strategai euforinio reginio sukūrimui mobilizuodavo milijonus žmonių, kurie visoje „plačios tėvynės“ teritorijoje vieną dieną pagal vieningą planą ir formą surengdavo sudėtingos dramaturgijos kūrybinį aktą.

Kuratorė Margarita Matulytė

Organizatorius: LDM Nacionalinė dailės galerija

Rėmėjas: Lietuvos respublikos kultūros rėmimo fondas

Illustracija: Ilja Fišeris. Gegužės 1-osios demonstracija. Vilnius, 1947.

Fotografija. I. Fišerio šeimos nuosavybė

Apie praeivius ir kaimynus. Aštuntojo ir devintojo dešimtmečių performansų dokumentacijos

Tarptautinėje grupinėje parodoje bus rodomos aštuntajame-devintajame dešimtmečiais sukurtų performansų dokumentacijos. Šie performansai iš pirmo žvilgsnio galėtų priminti kasdienybės scenas: pamatyti realybėje, jie galėtų likti nepastebėti ar nebūti suprasti kaip meno kūriniai. Parodoje rodomos dokumentacijos (filmai, fotografijos, menininkų knygos), bei jas lydintys tekstai atskleis, kad niekuo neišsiskiriantis praeivis gatvėje gali būti žmogus, nusprendęs savanoriškai praleisti metus neįėjdamas į jokią patalpą, jog „nelaimingas atistikimas“ gali būti sąmoningas aktas, lovoje pasyviai gulintis žmogus - dirbantis menininkas. Pasklidusi per tris galerijos aukštus, instaliuota vestibiliuose bei kitose netikėtose pastato erdvėse, paroda primins apie mūsų pašonėje vykstančius gyvenimus, kurių paviršiai praslenka pro mūsų akis, neatskleisdami viduje verdančių procesų.

Menininkai: Bas Jan Ader, Marina Abramović & Ulay, Gino de Dominicis, Gilbert & George, Tehching Hsieh, Jiří Kovanda, Post Ars (Aleksas Andriuškevičius ir Česlovas Lukenskas), Mladen Stilinović

Kuratorė Eglė Mikalajūnė

Organizatorius: LDM Nacionalinė dailės galerija

Rėmėjai: Kultūros rėmimo fondas, Goethe-Institut Vilnius, Čekijos respublikos ambasada Vilniuje, Exterus

Illustracija: Post Ars (Aleksas Andriuškevičius ir Česlovas Lukenskas), Kūjis 3, 1990, Gintaro Zinkevičiaus nuotrauka

RENGINIAI

Urbanistinės transformacijos Europoje: Berlyno, kaip „skurdaus, bet seksualaus“ miesto mitas ir realybė

Lapkričio 28-ą ir 29-ą d. Nacionalinėje dailės galerijoje bus rodomi du filmai, kalbantys apie naują Berlyno situaciją. „Pastaruoju metu mane neramina vienas dalykas: miestai, kuriuose gyvename, tampa kūrybingais“. Šitaip anglų urbanistas Paulas Chattertonas apibūdina plėtrą, kuri gana ilgai buvo vadinama parodomuoju ateities miesto modeliu.

Prasidėjus globaliai finansinei krizei, „kūrybingo miesto“ koncepcija, atrodo, irgi

pasinėrė į krizę. Europos komisija konstatuoja, kad į Europą reikia sugrąžinti gamybą ir pramonę ir žada šiam siekiui suteikti investicinę paramą. Kūrybinių ir kultūrinių industrijų vaidmuo miestų ekonominei plėtrai skatinti iš esmės ir kritiškai peržiūrimas.

Šiame kontekste įdomu, kaip „ateities miesto“ modelį vertina patys kūrybinių industrijų atstovai. Šiuolaikinio meno tyrimų centras prie Europos humanitarinio universiteto pristato du skirtingų žanrų filmus, kuriuose vaizdiškai arba dokumentaliai bus nagrinėjama Berlyno, kaip „neturtingo, bet seksualaus“ miesto mitas ir realybė.

Programa

„After Effect“ (rež. Stephan Geene, Vokietija, 2007, 75 min, anglų kalba) – tai meilės istorija vykstanti meno, kapitalo ir rinkodaros aplinkoje, Berlyne, belaukiant trečio tūkstantmečio pradžios. Kąjus Starelas netikėtai pradeda dirbti naujai įkurtame tarptautinių meno programų institute "Carl Celler Culture", kur madingi ir stilingi kūrybinės klasės atstovai galvoja naujas prekių sklaidos kampanijas, bet kai herojus įsimyli organizacijos dizainerę, viskas verčiasi aukštyn kojomis. Filmą balansuoja tarp kūrybinių industrijų pasaulio fetišizavimo ir satyros. Nuotraukoje – kadras iš filmo.

Filmą pristatys ir komentuos menininkas ir nepriklausomų filmų kuratorius Florianas Wüstas. Filmo pristatymas ir diskusijos vyks angliškai.

Lapkričio 28, 17 val. NDG auditorija. Įėjimas nemokamas, be registracijos.

Stefano Rusu dokumentinis filmas „Reclaiming the City“ (Moldova / Rumunija, 2012, 64 min.) supina pasivaikščiojimus, pokalbius, archyvinę medžiagą, asmenines istorijas į koncentruotą pasakojimą apie naują Berlyną. Šis filmas buvo sumanytas kaip tiriamoji dokumentika, parodanti dramatiškus socialinius ir ekonominius pokyčius, fizinę miesto transformaciją po Berlyno sienos griuvimo.

Po filmo įvyks susitikimas su režisieriumi Stefanu Rustu. Pokalbis vyks anglų kalba.

Lapkričio 29, 17 val. NDG auditorija. Įėjimas nemokamas, be registracijos.

Filmų programa yra projekto *Europe (to the power of) n* dalis. Šį projektą remia:

Robert Bosch Stiftung

ARTĖJANTYS RENGINIAI

Praktinis seminaras meno edukatoriams

Gruodžio 11 – 13 d. Nacionalinėje dailės galerijoje vyks praktinis seminaras pavadinimu „Nuo 25 metų iki... Modernaus ir šiuolaikinio meno edukacija suaugusiems muziejuose ir galerijose“, rengiamas bendradarbiaujant su Šveicarijos meno tarybos „Pro Helvetia“ Varšuvos skyriumi. Seminaras skirtas visiems edukatoriams, dirbantiems šiuolaikinio ir modernaus meno edukacijos srityje.

Seminara sudarys teorinė ir praktinė dalys, jas abi ves menininkų-educatorių kolektyvas „Microsilions“ (Marianne Guarino-Huet ir Olivier Desvoignes) iš Ženevos.

Viešojoje teorinėje dalyje bus galima dalyvauti dviejose paskaitose: pirmojoje Sarah Stocker iš „Pasqu’Art“ centro Bielyje pasakos apie Šveicarijoje vykdomas meno edukacijos programas suaugusiems, o antrojoje „Microsilions“ pristatys inovatyvius šveicarų meno edukacijos projektus. Įėjimas į viešas paskaitas nemokamas.

Uždaroje praktinėje dalyje meno edukatoriai iš Estijos, Latvijos, Lietuvos, Lenkijos ir Šveicarijos dalinsis savo patirtimi, sukaupta dirbant su moderniu bei šiuolaikiniu menu, ir dalyvaus „Microsilions“ specialiai šiam seminarui sukurtose dirbtuvėse.

PARODA

Gintaras Česonis. Sutikti miestai

Iki gruodžio 2 d. 11-oje Nacionalinės dailės galerijos salėje eksponuojama Gintaro Česonio fotografijų paroda „Sutikti miestai“.

Lietuvos dailės muziejaus šiuolaikinės fotografijos rinkinys nuolat papildomas fotografų dovanotomis autorinėmis kolekcijomis. Tačiau 2012 m. – išskirtiniai metai, fotografijos fondai papildyti net 450 darbų. Tarp dovanojusiųjų kūrinius žinomi fotografai – Algirdas Šeškus, Algimantas Kezys, Mečislovas Sakalauskas, Visvaldas Dragūnas, Gintaras Jaronis, Robertas Kašys, Saulius Paukštys ir Gintaras Česonis. Šia proga Nacionalinėje dailės galerijoje pristatoma dalis G. Česonio dovanotos kolekcijos.

Fotografijų seriją „Sutikti miestai“ G. Česonis pradėjo kurti Kaune, kartu su poetu ir eseistu Kęstučiu Navaku rengdamas albumą „Sutiktas Kaunas“. Išleidus knygą, fotografas sumanymą savarankiškai tęsė toliau, vis plėsdamas savo „susitikimų“ geografiją, neapsiribodamas didžiais Lietuvos miestais, o aplankydamas ir provincijos miestelius. G. Česonis – dokumentinės tradicijos tęsėjas fotografijoje. Jo kūriniams būdinga spontaniška reakcija į pastebėtą vos akimirkos trukmės situaciją, o vaizdinei mąstysenai artima klasikinė juodai baltos fotografijos estetika. Tačiau Česoniumi dokumentinis tikrovės paliudijimas nėra savitiksliis, jam tai – gerai įvaldyta priemonė išreikšti iš anksto apgalvotoms idėjoms. Fotografas į lankomas vietas žvelgia ne užklydusio turistinio žvilgsniu, jis eina pasirengęs tikriems „pasimatymams“ su jomis. Kameros pagalba jis prakalbina miestus ir miestelius taip lyg kalbintų netikėtai sutiktus senus gerus draugus – su smalsumu ir nuoširdumu įsiklausydamas į jų pasakojamas istorijas. Sutikti miestai ir miesteliai Česonio fotografijose prabyla į mus gatvių ir

skersgatvių, aikščių ir kiemų, namų fasadų ir iškabų, ir, žinoma, skubančių praeivių kalba. Miestai šioje serijoje ne pamatyti, o „sutikti“, „pakalbinti“ ir „pasakojantys“ apie savo ramią, vangiai kintančią kasdieną.

G. Česonis (g. 1974) gyvena ir kuria Kaune. 1999 m. baigė studijas Kauno Vytauto Didžiojo universitete, Menų fakultete. 1997–1998 m. fotografiją studijavo Prancūzijos nacionalinėje fotografijos mokykloje Arlyje. Nuo 2009 m. vadovauja Lietuvos fotomenininkų sąjungos Kauno skyriui.

Ieva Mazūraitė-Novickienė

Ilustracijoje – nuotrauka iš ciklo „Sutikti miestai“, 2009

NUOLATINĖ EKSPOZICIJA

11-oje salių galima išvysti 180-ies žymiausių Lietuvos dailininkų 450 kūrinių: tapybą, skulptūrą, grafiką, fotografiją, šiuolaikinį meną – nuo XX a. pradžios iki šių dienų.

EDUKACIJOS CENTRE – specialios edukacinės programos bei ekskursijos, skatinančios giliau pažinti nuolatinę XX a. Lietuvos dailės ekspoziciją ir galerijoje vykstančias parodas

Antradienį, trečiadienį, penktadienį ir šeštadienį
12.00–17.30 val.

Ketvirtadienį 13.00–18.30 val.

Sekmadienį 12.00–15.30 val.

Būtina išankstinė registracija telefonu (8 5) 219 59 61

Kaina: vaikams – 1 Lt, suaugusiesiems – 2 Lt,

ekskursija lietuvių kalba – 30 Lt,

ekskursija užsienio kalba – 50 Lt

Daugiau informacijos: tel. (8 5) 219 59 61, el. p.

edukacija (eta) ndg.lt, <http://edukacija.ndg.lt>,

Edukacijos centras

Nacionalinės dailės galerijos darbo laikas

Antradieniais, trečiadieniais, penktadieniais ir šeštadieniais 12.00–19.00 val.

Ketvirtadieniais 13.00–20.00 val.

Sekmadeniais 12.00–17.00 val.
Dienomis prieš valstybines šventes – viena valanda trumpiau
Nedirba pirmadieniais ir valstybinių švenčių dienomis

Jei daugiau nebenorite gauti Nacionalinės Dailės Galerijos naujienų el. paštu, spauskite čia: [atsisakymas](#)

Naujienlaiškis sukurtas ir išsiųstas naudojant [mailer.lt](#)